

این انقباض‌ها باعث می‌شود که طول بدن کرم خاکی تغییر کند و کوتاه و بلند شود و به این طریق حرکت کند.

● چرا کرم‌های خاکی از خاک بیرون می‌آیند؟

حتماً دیده‌اید موقعی که باران شدید می‌بارد، کرم‌های خاکی بیرون می‌آیند. کرم‌های خاکی ریه ندارند و از طریق پوست تنفس می‌کنند؛ پس پوستشان باید مرطوب باشد تا اکسیژن بتواند از پوست عبور کند و به رگ‌های خونی منتقل شود.

پس موقع بارش باران آن‌ها از خاک بیرون می‌آیند تا بتوانند حسابی خیس و مرطوب شوند. اگر پوست کرم‌های خاکی خشک شود، می‌میرند.

● انسان از کرم خاکی چه استفاده‌ای می‌کند؟

کرم‌های خاکی در صنعت داروسازی و همچنین آرایشی-بهداشتی استفاده می‌شوند. در ماهی‌گیری به عنوان طعمه کاربرد دارند. آن‌ها غذای بعضی از پرندگان و آبزیان هستند. از کرم‌های خاکی در تهیه کمپوست (کود گیاهی) هم استفاده می‌شود.

● فواید کرم خاکی برای محیط زیست

وجود کرم خاکی نشانه سلامت و کیفیت خاک است.

مواد مغذی خاک را بیشتر می‌کنند. کرم‌های خاکی از مواد آلی در حال تجزیه مثل برگ‌ها و ریشه‌های گیاهان تغذیه می‌کنند و در خاک مدفوع می‌کنند. مدفوعشان پر از مواد مغذی و مفید است که گیاهان از طریق ریشه می‌توانند از آن‌ها استفاده کنند.

کرم‌ها با خوردن و تجزیه مواد آلی باعث می‌شوند که باکتری‌ها و قارچ‌ها رشد کنند. این قارچ‌ها و باکتری‌ها هم برای خاک مفیدند و هم خودشان منبع غذایی موجودات دیگری هستند.

کیفیت خاک را بهتر می‌کنند. آن‌ها میزان تخلخل (حفره حفره بودن) خاک را افزایش می‌دهند و برای حاصلخیزی خاک بسیار مفیدند. کرم‌های خاکی با ایجاد سوراخ و حفره در خاک باعث می‌شوند که آب و مواد مغذی راحت‌تر و سریع‌تر به سمت ریشه گیاهان حرکت کنند. همچنین این سوراخ‌ها از ریشه‌های گیاهان در برابر پوسیدگی محافظت می‌کنند و راه‌هایی برای ورود هوا به خاک ایجاد می‌کنند که به تهویه خاک کمک می‌کند.

آن‌ها منبع غذایی خوبی برای پرندگان و ماهی‌ها هستند. اگر کرم‌های خاکی کم باشند، پرندگان به جای آن‌ها حلزون می‌خورند. بعضی از انواع حلزون در حال انقراض هستند.

تا حدی می‌توانند فرسایش خاک را کنترل کنند.

● ضررهای کرم خاکی

هر چیزی که از تعادل خارج شود، ضرر می‌رساند. اگر تعداد آن‌ها در خاک زیاد شود، دیگر مفید نیستند بلکه مثل انگل، مزاحم می‌شوند و با خوردن زیاد مواد مغذی و قسمت‌هایی از گیاهان کوچک به آن‌ها آسیب می‌رسانند.

قاصدک

شماره ۶۵
آبان ۱۴۰۱

طبایعت

نویسنده: الهه ایزدی